

Abstrakt

Diplomová práce se věnuje fenoménu ozbrojených konfliktů posledních několika let – bezpilotním letounům. Ač je nasazení bezpilotních letounů v ozbrojeném konfliktu často prezentováno jako revoluční, lze nalézt počáteční úvahy o letadlech ovládaných na dálku bez posádky na palubě již v období těsně po druhé světové válce. Dnešní verze představují tento historický koncept dovedený k dokonalosti, díky moderním technologiím. Jejich nasazení však vzbuzuje oprávněné úvahy, zda letouny nepředstavují humanitárním právem zakázaný bojový prostředek případně, zda jejich použití není v rozporu s válečným právem. Tato práce se snaží o identifikaci těch rozdílů odlišujících bezpilotní letouny od klasických pilotovaných letounů, které by mohly zapříčinit, že na ně bude z právního hlediska pohlíženo odlišně od konvenčních pilotovaných letounů.

V první kapitole je nastíněn historický vývoj, který ukazuje, že koncepce dálkově ovládaných letounů není nová. Jsou zde nastíněny i některé politické aspekty, které vedly k volbě tohoto způsobu vedení války. Součástí této kapitoly je dále technická část, která přibližuje ty vlastnosti a charakter bezpilotních letounů, které mohou mít potencionální vliv na jejich právní posouzení.

Druhá kapitole definuje a odlišuje hlavní dva druhy ozbrojených konfliktů, které zná současné humanitární právo; mezinárodní a vnitrostátní ozbrojený konflikt. Zároveň uvádí konkrétní normy humanitárního práva, které se vztahují na právní posouzení bezpilotního letounu a jeho použití z hlediska obou druhů konfliktů.

Třetí část je právní analýzou, hodnotící jednak bezpilotní letoun z pohledu koncepce zakázaných zbraní a bojových prostředků působících nadměrná zranění nebo zbytečné útrapy. Následující kapitoly již pracují s konkrétními situacemi, a hodnotí vlastnosti letounů z pohledu požadavků humanitárního práva. Hodnoceny jsou schopnosti letounu dostát vysokým nárokům zásady rozlišování, proporcionality a prevence. Závěr třetí části je věnován některým aspektům spojeným s ovládním bezpilotních letounů mimo armádní struktury.

Poslední část tvoří závěr, kde jsou hodnoceny výsledky provedené právní analýzy. Autor dospívá k závěru, že vlastnosti a charakter bezpilotních letounů nepředstavují zásadní revoluci, kterou by humanitární právo nedokázalo svými normami pokrýt.